

1 חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא-הגנה לישראל, התשמ"ז-1987

פרק א': פרשנות ותחולה

1. הגדרות

בחוק זה -

"אזור" - כהגדרתו בחוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (יהודההשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967;

"בעל ציוד" - לרבות מי שיש לו חזקה או שליטה בציוד;

"בעלי חיים" - (נמחקה);

"הבעל הרשום של ציוד" - מי שהוא הבעל הרשום של הציוד לפי פרטים ומסמכים שנמסרו לפי סעיף 4, ובהעדר רישום כאמור - הבעל הרשום של הציוד לפי כל רישום אחר המנוהל לפי דין;

"הפרשי הצמדה וריבית" - כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;

"המנהל" - מי ששר הבטחון הסמיכו לענין פרק ג' ², לרבות מי שהמנהל אצל לו מסמכיותיו;

"חוק שירות ביטחון" - חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986;

"חוק השיפוט הצבאי" - חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

"חלקי עזר" - חלקי ציוד, חלקי חילוף, ציוד עזר, ציוד מחובר ואבזרים אחרים, וכן ספרות מקצועית ומידע אחר להפעלה ואחזקה של כל אחד מאלה;

"כלי תחבורה" - כלי רכב, רכבות, כלי טיס, כלי שיט, בין ממונעים ובין שאינם ממונעים, לרבות נגרים וחלקי עזר של כל אחד מאלה;

"מיתקנים" - נכסים מהמפורטים להלן, ששר הבטחון הכריז על הצורך בגיוסם בצו לפי סעיף 8 וכל עוד הצו עומד בתקפו:

(1) מיתקני חשמל, קשר, רפואה, מטאורולוגיה ומחשבים וחלקי חילוף לכל אחד מאלה;

(2) בתי מלאכה, מוסכים, מעבדות, מחסנים ובתי מסחר לחלפים;

(3) מכונות, מנועים, משאבות, מכשירים וכלים לייצור ותיקון של כל אחד מאלה;

(4) מוצרים ומצרכים אחרים המשמשים או עשויים לשמש את הצבא.

"מפקד מוסמך" - פוקד וכן אדם שפוקד הסמיכו לפי חוק זה להיות מפקד מוסמך;

"פוקד" - אדם שנתמנה פוקד לפי חוק זה;

"פקודות הצבא" - כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי;

"ציוד" - כלי תחבורה, ציוד הנדסי ומיתקנים;

"ציוד הנדסי" - טרקטורים, מכונות חפירה, חציבה, בניה, הרמה או העמסה וכן ציוד הנדסי אחר וחלקי עזר של כל אחד מאלה;

"ציוד עודף" - ציוד שנתקיימו לגביו הוראות סעיף 28;

"ציוד רשום" - ציוד שנרשם לפי סעיף 3(א);

"רכב" - כהגדרתו בפקודת התעבורה.

הוראות חוק זה והתקנות שלפיו, לרבות כל צו והוראה אחרת לפיהם, יחולו לגבי ציוד גם כאשר הציוד או בעלו נמצא באזור ובלבד שבעל הציוד הוא תושב ישראל, אזרחי ישראל, תאגיד רשום בישראל או תאגיד שהשליטה בו היא בידי תושב ישראל, בידי אזרחי ישראל או בידי המדינה, אף אם התאגיד אינו רשום בישראל.

פרק ב': רישום ציוד, הערכתו וגיוסו

3. רישום ציוד

(א) פוקד רשאי לרשום ציוד ולהציבו ליחידות הצבא השונות לשם גיוסו לצבא-הגנה לישראל; הרישום יכנס לתוקף ביום שנשלחה הודעה עליו לבעל הציוד בדואר רשום.
(ב) שר הבטחון רשאי להתקין תקנות בדבר אופן רישום ציוד וסימונו, הצבתו וגיוסו.

3א. הודעת בעל ציוד לבעלי זכות בציוד

(תיקון התשס"ח)

עם קבלת ההודעה על רישום ציוד כאמור בסעיף 3(א), יודיע בעל הציוד על הרישום, בהקדם האפשרי, לכל מי שיש לו זכות בעלות או זכות אחרת בציוד.

3ב. מינוי ממונה על ציוד בחבר בני אדם

(תיקון התשס"ח)

נשלחה הודעה כאמור בסעיף 3(א) לבעל ציוד שהוא חבר בני אדם, ימנה חבר בני האדם בעל תפקיד בו שיהיה מוסמך לפעול בשמו בכל עניין לפי חוק זה, ויודיע על המינוי כאמור למפקד מוסמך.

3ג. ועדה לשחרור ציוד

(תיקון התשס"ח)

(א) מוקמת בזה ועדה לשחרור ציוד (בסעיף זה - הוועדה), וזה הרכבה:

- (1) מפקד המרכז לגיוס אמצעים וריתוק משקי באגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה בצבא-הגנה לישראל (להלן - מרכז לאו"ם) והוא יהיה היושב ראש;
- (2) שישה נציגים של השרים האלה: שר הביטחון, שר התעשייה המסחר והתעסוקה, שר החקלאות ופיתוח הכפר, שר הפנים, שר התחבורה והבטיחות בדרכים ושר הבריאות, שימנה כל שר מקרב עובדי משרדו;
- (3) נציג הוועדה העליונה למשק שעת חירום, שימנה שר הביטחון;
- (4) נציג מע"צ - החברה הלאומית לדרכים בע"מ, שימנה המנהל הכללי של החברה;
- (5) נציג מפקד מרכז לאו"ם, שימנה מפקד המרכז.

(ב) רשם פוקד ציוד לפי סעיף 3, רשאי הבעל הרשום של הציוד לפנות לוועדה בבקשה למחיקת הרישום.

(ג) הוועדה רשאית להמליץ בפני ראש אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה בצבא-הגנה לישראל, או קצין בדרגת תת-אלוף שהוא הסמך לכך, לאשר את הבקשה, לדחותה או לאשרה בתנאים.

(ד) סדרי עבודתה של הוועדה וסדרי הדיונים בה ייקבעו בפקודות הצבא.

4. מסירת פרטים

(תיקון התשס"ח)

(א) בעל ציוד חייב, מעת לעת, לפי דרישת מפקד מוסמך, למסור לו פרטים ומסמכים לגבי הציוד, לגבי בעל הציוד ולגבי כל מי שנדרש כאמור בסעיף 12 ליתן פרטים על הציוד ולמסרם בשמו, ככל שפרטים ומסמכים כאמור מצויים או צריכים להימצא ברשותו או בידיעתו, והכל כפי שנקבע בתקנות לפי סעיף קטן (ב).

(ב) שר הבטחון רשאי להתקין תקנות בדבר -

(1) הפרטים והמסמכים שיש למסרם לפי סעיף קטן (א);

(2) אופן מסירת הפרטים והמסמכים והאחראים למסירתם, לרבות הטלת חובה להתייצב במקום פלוני בזמן פלוני לשם מסירתם;

(3) מתן הודעה על כל מקרה שחל שינוי באחד הפרטים לרבות שינוי בבעלות על הציוד או בחזקה או בשליטה בו וכן עדכון של פרטים על פי דרישת מפקד מוסמך;

(4) מתן הודעה על החזרת ציוד שהוצא מישראל או מאזור;

(5) אופן בירור הנכונות להתנדב לפי סעיף 14;

(6) חובת דיווח על מקום הימצאו של בעל ציוד ועל מקום הימצא הציוד.

5. איסור הוצאת ציוד אל מחוץ לישראל ולאזור

(תיקון התשס"ח)

(א) ציוד שניתן עליו צו לפי סעיפים 6, 7 או 8 וכן ציוד ששר הביטחון קבע שהוא דרוש לצבא מטעמים של כוננות ביטחונית, לא יוצאו אל מחוץ לישראל ולאזור כל עוד הצו או הקביעה עומדים בתוקפם אלא לפי אישור מאת פוקד; קביעת שר הביטחון לפי סעיף זה תובא, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-48 שעות מעת שניתנה, לידיעת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

(א1) שר הביטחון רשאי, אם שוכנע שביטחון המדינה מחייב זאת, לקבוע, בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, איסור על הוצאת ציוד רשום מסוים או סוג מסוים של ציוד רשום, כפי שיקבע, אל מחוץ לישראל ולאזור, כל עוד הצו עומד בתוקפו.

(ב)-(ג) (בוטלו).

6. בדיקת ציוד והערכתו

(תיקון התשס"ח)

(א) מפקד מוסמך רשאי, בצו, לדרוש מבעל ציוד רשום להמציאו לשם בדיקה, הערכה, תיעוד או כל פעולה אחרת הנדרשת לשם הכנת הציוד לשימוש בידי הצבא (בחוק זה - בדיקה והערכה) במקום, בזמן ובאופן שנקבעו בצו, או להרשות את בדיקתו והערכתו במקום הימצאו; צו כאמור יישלח לבעל הציוד הרשום במועד שייקבע בפקודות הצבא.

(ב) בעל ציוד שנדרש להמציאו, או להרשות את בדיקתו והערכתו כאמור, חייב לעשות כן ולהשאירו במקום שנקבע לכך עד תום הבדיקה וההערכה, אך לא יותר מאשר לשתיים עשרה שעות; פוקד רשאי להחליט על הארכת משך הבדיקה וההערכה בשתיים עשרה שעות נוספות.

(ג) הבדיקה וההערכה ייעשו בידי אדם שפוקד הסמיכו לכך בכתב.

(ד) בעל הציוד או בא כוחו רשאי להיות נוכח בשעת הבדיקה וההערכה.

(ה) שר הבטחון רשאי לקבוע בתקנות פרטים בדבר -

(1) סדרי הבדיקה וההערכה;

(2) התקופות המזעריות והמרביות בין בדיקה לבדיקה;

(3) התנאים שבהם מותרת בדיקה שלא מן המניין;

(4) חובות המוטלות על בעל ציוד כדי לאפשר או להקל את בדיקתו או הערכתו של הציוד;

(5) דרכי סימון הציוד ודרך ההוכחה בדבר מילוי חובת הבדיקה.

7. גיוס ציוד

(א) מפקד מוסמך רשאי, בצו, באישור פוקד, להורות על גיוס ציוד רשום לצרכי תרגיל, כוננות ואימון, בזמן ובאופן שנקבעו בצו; ניתן צו כאמור, חייב בעל הציוד להעמידו לרשות הצבא בהתאם לצו, יחד עם חלקי העזר המקובלים לאותו סוג ציוד וכן עם חלקי עזר אחרים ודלק כפי ששר הבטחון יקבע בתקנות.

(ב) פוקד רשאי, באישור שר הבטחון, להורות על גיוס ציוד רשום לצורך פעילות מבצעית או למטרות אחרות שאינן מפורטות בסעיף קטן (א).

(ג) מפקד מוסמך רשאי, בצו, להורות לבעל ציוד רשום לפנות, בזמן שנקבע בצו, לכל מקום שפורש בצו, כדי לקבל פרטים על המקום שבו על בעל הציוד להעמידו לרשות הצבא.

(ד) נבצר מבעל הציוד הרשום להעמיד את הציוד לרשות הצבא בהתאם לצו, יתייצב מיד אישית לפני נותן הצו, או לפני מי שנותן הצו הסמיכו לכך, יודיע לו את הנסיבות המונעות אותו מלקיים את הצו ויפעל על פי הוראותיו; נבצר מבעל הציוד להתייצב אישית, רשאי הוא לשלוח לצורך זה את בא כוחו, ובלבד שבידיו הידיעות והמסמכים הנוגעים לענין.

(ה) חל שינוי בזהות בעל הציוד שעליו ניתן צו לפי סעיף קטן (א) או (ב), והצו נמסר למי שהיה בעלו לפני השינוי, חייב הוא למסרו למי שהיה לבעלו לאחר השינוי, ומשעשה כן חייב הבעל החדש בקיום הצו כאילו היה שמו נקוב בו.

8. גיוס על פי צו שר הבטחון

(תיקון התשס"ח)

(א) שר הבטחון רשאי, אם הוא משוכנע שבטחון המדינה מחייב זאת, להכריז בצו על הצורך בגיוס ציוד, כולו או מקצתו.

(ב) צו שניתן לפי סעיף קטן (א), יביאו שר הבטחון, בהקדם האפשרי לאחר הינתנו, לידיעת ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

(ג) הוועדה רשאית לאשר את הצו בשינויים או בלי שינויים, או לא לאשרו או להביאו לפני הכנסת; תקפו של הצו יפקע כעבור שבעה ימים מיום הינתנו זולת אם אושר, וכפי שאושר, בידי הוועדה או הכנסת לפני תום המועד האמור.

(ד) נתן שר הבטחון צו לפי סעיף קטן (א) רשאי מפקד מוסמך להשתמש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף 7 לגבי אותו ציוד ויחולו על גיוס ציוד זה הוראות הנוגעות לגיוס לפי סעיף זה.

א.8. מסירת מידע ממאגר מידע

(תיקון התשנ"ד)

רשם הציוד ההנדסי רשאי למסור לגופים המנויים בתוספת החמישית ל**פקודת התעבורה**, מידע ממאגר מידע כמשמעותו ב**חוק הגנת הפרטיות**, התשמ"א-1981, המנוהל בידו, כמפורט בתוספת האמורה.

9. תיקון והתקנה של אבזרים

(תיקון התשס"ח)

(א) הועמד ציוד לפי חוק זה לרשות הצבא, רשאי הצבא לתקן כל קלקול או נזק שנגרם לציוד, להתקין בו אבזרים, אם האבזרים אינם פוגעים בשימוש הסביר באותו ציוד או להכינו בדרך אחרת לשימוש בידי הצבא, ובלבד שהפגיעה העלולה להיגרם לציוד כתוצאה מהתיקון, ההתקנה או הפעולה האחרת כאמור, היא הפגיעה המזערית האפשרית בנסיבות העניין ואין בה כדי לפגוע בשימוש הסביר באותו ציוד לאחר שיוחזר לבעל הציוד.

(ב) בתום תקופת השירות יוחזר הציוד האמור בסעיף קטן (א) לבעל הציוד ללא האבזרים שהותקנו בו, אולם מפקד מוסמך רשאי להורות שלא יסירו את האבזרים, גם לאחר תום תקופת השירות, ללא היתר מאת מפקד מוסמך, ובלבד שהאבזרים

האמורים אינם גורעים מייעילות הציוד ומצורתו ואינם פוגעים בבטיחותו, ואם הוא כלי תחבורה - גם בבטיחות שאר המשתמשים בדרך; ניתנה הוראה כאמור, יהיה בעל הציוד חייב לנהוג באבזרים שהותקנו באותה מידת זהירות שאדם נוהג ברכושו ולהחזירם לצבא בעת שיירש לכך או כשהציוד עצמו יצא מכלל שימוש.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מפקד מוסמך לא יורה שלא להסיר אבזרים מכלי רכב בתום תקופת שירות אם יש בהם משום שינוי במבנה הרכב, הסותר הוראות פקודת התעבורה והתקנות שלפיה.

(ד) בסעיף זה, "התקנת אבזרים" - לרבות הוספת חלקים, תיאומם ושינוים.

10. תפיסת ציוד

(א) ניתן צו על ציוד לפי סעיפים 6, 7 או 8 ובעל הציוד לא קיים את הצו, רשאי מפקד מוסמך או מי שהוא הסמיכו לכך, לתפוס את הציוד למטרה שלשמה ניתן הצו.

(ב) ניתן צו על ציוד, לפי סעיף 8, לגבי מיתקן שאינו ניתן להעברה או שאין זה מעשי בנסיבות הענין להעבירו, רשאי מפקד מוסמך להורות על גיוס הציוד במקום הימצאו ולצורך כך רשאי הוא או מי שהוא הסמיכו לכך להיכנס למקרקעין שבהם מצוי הציוד ולהפעילו שם.

11. התייצבות המחזיק בציוד

(תיקון התשס"ח)

(א) הוצב כלי תחבורה או ציוד הנדסי ליחידה לפי חוק זה, והאדם שיש לו חזקה או שליטה באותו ציוד נקרא לשירות ביטחון כהגדרתו בחוק שירות ביטחון (בסעיף זה - מחזיק ציוד) לא יתייצב אותו אדם לשירות הבטחון עם ציוד כאמור, אלא אם כן הוא משרת כנהג הצמוד לאותו ציוד או כמפעילו הצמוד של אותו ציוד.

(ב) מחזיק ציוד שאינו משרת כנהג צמוד לאותו ציוד או כמפעילו הצמוד של אותו ציוד יציב אותו, לפני התייצבותו לשירות כאמור, במקום שנקבע לכך בפרטים שמסר לאחרונה מכוח חוק זה או התקנות שהותקנו לפיו.

12. מחזיק ציוד שנעדר בשעות גיוס

(תיקון התשס"ח)

ניתן צו לגיוס ציוד לפי סעיף 8 ובשעה שיש לקיים את הצו נעדר מחזיק הציוד כמשמעו בסעיף 11(א), מחמת שירות לפי חוק שירות בטחון או מכל סיבה אחרת, יחולו כללים אלה:

(1) מחזיק הציוד ימסור את כל הפרטים הנדרשים לפי פסקה (2) לבן משפחה בוגר הגר עמו, ובהעדרו - לאדם שמסר את שמו ומענו בעת רישום הציוד כאמור בסעיף 4, וכן ישאיר בידי בן משפחה או אדם כאמור את המפתחות לציוד ואת חלקי העזר האחרים של הציוד הנמצאים ברשותו;

(2) מי ששמו נמסר כאמור בפסקה (1) ימסור למפקד מוסמך או למי שהוא הסמיכו לכך, לפי דרישתו, פרטים על הציוד, לרבות פרטים על מקום הימצאו אותה שעה, ככל שהם ידועים לו, וכל מסמך ודבר אחר הנמצא ברשותו והנוגע לענין, הכל כדי לאפשר קבלת חזקה בציוד והפעלתו.

13. תקופת החזקת הציוד בידי הצבא

(תיקון התשס"ח)

(א) לא יוחזק ציוד שניתן לגביו צו לפי סעיף 7 לתקופה העולה על ארבעה עשר ימים בשנה; שר הבטחון רשאי להאריך תקופה זו עד לשלושים וחמישה ימים בשנה והוא יודיע על כך לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

(ב) התקופה האמורה תהיה רצופה, אולם פוקד רשאי להורות כי בשנה פלונית תחולק תקופה זו לשניים או יותר.

(ג) בחישוב תקופת השירות השנתי תובא בחשבון תקופת התייצבות לצורך בדיקה או הערכת הציוד.

(ד) ציוד שגוייס לפי סעיף 8, לא תחול לגביו הגבלת התקופה כאמור בסעיף קטן (א).

14. התנדבות

(תיקון התשס"ח)

(א) מי שבבעלותו ציוד או רכוש אחר רשאי להתנדב להעמידם, בהסכמת מפקד מוסמך, לרשות הצבא ושימוש.

(ב) מי שהתנדב כאמור בסעיף קטן (א), יראו את הציוד או הרכוש האחר שהעמיד, לכל דבר וענין, וכל עוד ההתנדבות וההסכמה כאמור לא בוטלו, כציוד שחל עליו חוק זה; הועמדו הציוד או הרכוש האחר בפועל לרשות הצבא, יראו אותם כציוד שגוייס מכוח סעיף 7 ואם באותה עת עומד בתוקפו צו לפי סעיף 8 - כציוד שגוייס מכוח אותו סעיף.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב) -

(1) רשאי מי שהתנדב כאמור בסעיף קטן (א), בהסכמת מפקד מוסמך, להעמיד את הציוד או את הרכוש האחר שנידב, לרשות הצבא, לתקופה העולה על התקופות המרביות הקבועות בחוק זה לגיוס ציוד או להחזקתו בידי הצבא;

(2) ביטל מי שהתנדב כאמור בסעיף קטן (א) את התנדבותו, יוחזר לו הציוד או הרכוש האחר, בהקדם האפשרי ככל הניתן בניבות העניין.

15. החזרת ציוד

(תיקון התשס"ח)

(א) מפקד מוסמך יודיע לבעל הרשום של ציוד שהועמד לרשות הצבא לפי חוק זה את הזמן, המקום והדרך שבהם יוחזר הציוד לרשותו והבעל הרשום של הציוד או מי שהוא הסמיכו לעניין זה חייב לקבלו בהתאם לכך.

(ב) הבעל הרשום של הציוד זכאי לתשלום בעד ההוצאות הכרוכות בהעמדת הציוד לרשות הצבא ובקבלת הציוד לרשותו, הכל כפי שיקבע שר הביטחון בתקנות; אין הוראה זו באה לגרוע מהאמור בפרק ג'.

16. שמירת זכויות אגב החזקת ציוד

(תיקון התשס"ח)

זכויות שהיו קיימות אגב ההחזקה בציוד ערב העמדתו לרשות הצבא או תפיסתו לפי חוק זה, לא ייפגעו מחמת זה בלבד שהציוד הועמד לרשות הצבא או נתפס בידיו כאמור, אולם אין בהוראה זו כדי להגביל את סמכויות הצבא להשתמש בציוד כל עוד הוא ברשותו.

פרק ג': דמי שימוש ופיצויים

17. חובת תשלום דמי שימוש ופיצויים

(תיקון התשס"ח)

(א) המדינה תשלם דמי שימוש ראויים בעד הציוד שגוייס ובעד ציוד שהוצא לגביו צו לפי סעיף 5 ואם בתקופת הגיוס נגרם לציוד נזק - גם פיצויים בשל הנזק, והכל לפי הוראות חוק זה.

(ב) (בוטל).

18. קביעת שיעור דמי שימוש

(תיקון התשס"ח)

(א) שר הביטחון יקבע, בצו, את שיעור דמי השימוש בעד ציוד שגויס ובעד ציוד שהוצא לגביו צו לפי סעיף 5.
(ב) בקביעת שיעור דמי השימוש בצו כאמור יובאו בחשבון, בין השאר, עלות הציוד, הזכות של הבעל הרשום של הציוד לתשואה הוגנת על ההון וכן מכלול הנסיבות הקשורות לגיוס הציוד ולשימוש בו.
(ג) שיעור דמי השימוש בעד ציוד שגויס או בעד ציוד שהוצא לגביו צו לפי סעיף 5, ולא נכלל בצו כאמור בסעיף קטן (א), ייקבע על ידי שמאי שמינה המנהל לעניין זה (בחוק זה - שמאי), שיביא בחשבון בקביעה זו, בין השאר, את השיקולים המפורטים בסעיף קטן (ב).

19. מועד תשלום דמי שימוש

(תיקונים: התשנ"ג, התשס"ח)

דמי השימוש ישולמו -

(1) בעד ציוד שגויס לתקופה שאינה עולה על שלושים וחמישה ימים - תוך שלושים ימים מיום שחרור הציוד;
(2) בעד ציוד שגויס לתקופה העולה על שלושים וחמישה ימים - לא יאוחר מאשר שלושים ימים מיום גיוס הציוד בעד התקופה שחלפה עד מועד התשלום, ומכאן ואילך בתשלומים שוטפים אחת לחודש; תוך שלושים ימים מיום שחרור הציוד תשולם יתרת דמי השימוש המגיעה;
(3) אבד הציוד שגויס או נגרם לו נזק ששמאי הגדירו כציוד באבדן גמור, ישולמו דמי השימוש עד למועד תשלום הפיצויים וכן ישולם פיצוי נוסף בשיעור השווה לדמי שימוש בעד פרק הזמן שהשמאי קבע כדרוש, בנסיבות העניין, לרכישת ציוד חלופי מהסוג שאבד או שניזוק - והכל במועד לתשלום פיצויים כאמור בסעיף 21; שולמו הפיצויים בחלקם, ישולם פיצוי נוסף חלקי גם בעד התקופה שעד מועד תשלום יתרת הפיצויים, לפי חלקה היחסי של יתרת הפיצויים במלוא הפיצויים; לענין פרק זה, "ציוד באבדן גמור" - ציוד שניזוק באופן שאין זה אפשרי או סביר, בנסיבות הענין, לתקנו.

20. תיקון נזק ופיצויים בשל נזק

(א) נגרם נזק לציוד שגויס, והנזק לא תוקן על ידי הצבא עד למועד שחרור הציוד, תפצה המדינה את בעל הציוד בשל הנזק הישיר שנגרם לציוד, לפי הוראות פרק זה.
(ב) בנוסף לפיצוי האמור בסעיף קטן (א) ישולם פיצוי נוסף בשיעור השווה לדמי שימוש בעד פרק הזמן שהשמאי קבע כדרוש בנסיבות הענין לתיקונו של ציוד מהסוג שניזוק.
(ג) אבד הציוד שגויס או נגרם לו נזק, והשמאי קבע כי מדובר בציוד באבדן גמור, תשלם המדינה פיצויים בהתאם למצבו של הציוד ערב גיוסו, בהתחשב בערכו של ציוד דוגמתו במועד ביצוע התשלום, והציוד שאבד או שרידיו יקומו לקנין המדינה.

21. המועד לתשלום פיצויים

(תיקון התשנ"ג)

(א) המועד לתשלום פיצויים כמפורט בסעיפים 19 או 20 הוא תוך שלושים ימים מהיום שקבע המנהל את סכום הפיצויים ובלבד שקביעתו, על סמך חוות דעת השמאי, תינתן תוך שלושים ימים מיום שקיבל את כל המידע והמסמכים הדרושים לשם כך, מאת בעל הציוד, או תוך ששים ימים מיום שקיבל את המידע והמסמכים כאמור, אם שר הביטחון, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת קבע כי בשל טעמים מיוחדים הכרוכים בהיקף הגיוס, לא ניתן לקבוע את סכום הפיצויים קודם לכן.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סכום פיצויים שאינו שנוי במחלוקת, ישולם תוך שלושים ימים מיום שחרור הציוד או תוך ששים ימים מיום שחרור הציוד, אם שר הביטחון, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, קבע כי בשל טעמים מיוחדים

הכרוכים בהיקף הגיוס, לא ניתן לשלם פיצויים קודם לכן.

22. הפרשי הצמדה וריבית

(תיקון התשס"ח)

- (א) על דמי שימוש ופיצויים ייתווספו עד יום התשלום בפועל, ריבית והפרשי הצמדה מן המועדים כמפורט להלן:
- (1) דמי השימוש שמועד תשלומם נקבע בסעיף 19(1) או (2) - מן המועדים שנקבעו לתשלומם, לפי הענין;
- (2) דמי שימוש ופיצוי נוסף כאמור בסעיף 19(3) - מיום שהציוד היה אמור להשתחרר;
- (3) פיצויים שמועד תשלומם נקבע בסעיף 21 - ממועד הערכת השמאי את הנזק.
- (ב) הערכת נזק בידי השמאי תחושב תמיד כערכה ביום מתן ההערכה.

23. מקבל התשלום

(תיקון התשס"ח)

- (א) תשלום לפי פרק זה יבוצע לידי מי שהוא הבעל הרשום של הציוד.
- (ב) בוצע תשלום כאמור בסעיף קטן (א) לא תחול על המדינה כל חובה כלפי בעל ציוד שאינו הבעל הרשום, לבצע כל תשלום נוסף או לתת כל פיצוי לפי פרק זה בקשר לגיוס אותו ציוד.
- (ג) אין בתשלום כאמור כדי לפגוע בזכותו של מי שזכאי לתשלום האמור מכח הסכם או על פי דין, לתבוע את השבתו ממי שקיבלו לפי סעיף קטן (א).
- (ד) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 16, חובת המדינה לבצע תשלום לא תושפע מחמת זכויות שהיו לאדם אחר שאינו הבעל הרשום, זולת אם הוטל עיקול על הכספים המגיעים לבעל הרשום כאמור, בשל השימוש בציוד או בשל נזק שנגרם לציוד או אם הודע למנהל על קיומו של מישכון או שיעבוד אחר על פי דין לגבי הציוד.

24. חובת מסירת מידע

- (א) דרש המנהל פרטים ומסמכים מבעלי ציוד לשם קביעת פיצויים לפי חוק זה, ימסור בעל הציוד למנהל, ללא שיהוי, את המידע והמסמכים שבידו הדרושים לבירור שיעור הנזק.
- (ב) בעל ציוד שבמתכוון עשה או נמנע מלעשות דבר שהיה בו כדי למנוע מהמדינה את בירור חבותה או להכביד עליה, אין המדינה חייבת בפיצויים אלא במידה שהיתה חייבת בהם אילו לא נעשה, או נמנעה עשיית אותו דבר.

24א. ועדת ערר לדמי שימוש ולפיצויים

(תיקון התשס"ח)

- (א) סבר בעל ציוד כי דמי השימוש או הפיצויים ששולמו לו, בין אם נקבעו על פי צו לפי סעיף 18(א) ובין אם נקבעו על ידי שמאי, אינם מכסים את עלות השימוש או את הנזק שנגרם לו, לפי העניין, רשאי הוא להגיש ערר בפני ועדת ערר לדמי שימוש ולפיצויים שימנה שר הביטחון (בסעיף זה - ועדת ערר).
- (ב) בוועדת ערר יכהנו שלושה שמאים, מתוך רשימה שקבע שר הביטחון, ולישיבותיה יוזמן עובד משרד הביטחון שהוא עורך דין; שמאי שמונה לפי סעיף 18(ג) או 19(3) לא יהיה חבר בוועדת ערר שדנה בערר על החלטתו.
- (ג) ועדת ערר רשאית לקבל את הערר, באופן מלא או חלקי, או לדחותו, וכן להקטין את שיעור דמי השימוש או הפיצויים, לפי העניין.
- (ד) המנהל הכללי של משרד הביטחון יקבע את סדרי עבודתה של ועדת ערר והדיונים בה בהוראות משרד הביטחון.
- (ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 25.

25. הגשת תביעה

הטוען שהוא זכאי לתשלום לפי פרק זה שלא קיבל את התשלום, כולו או חלקו, זכאי לתובעו מאת המדינה בבית המשפט המוסמך.

26. ייחוד העילה

לא תהיה לבעל ציוד שגויס כל עילת תביעה על פי כל דין כלפי המדינה או שלוחיה בשל נזק שנגרם לציוד, הוצאות שנגרמו לבעלו או ריווח שנמנע ממנו, עקב גיוס הציוד, אלא על פי הוראות חוק זה.

פרק ד': ציוד עודף

27. הגדרה

(תיקונים: התשס"ה, התשע"ח)

בפרק זה, "השר הממונה" -

(1) לענין כלי התחבורה - שר התחבורה;

(2) לענין ציוד הנדסי - שר הבינוי והשיכון;

(3) לענין ציוד לייצור חשמל - שר האנרגיה והתשתית.

(4) לענין ציוד הנדרש במקרה של אירוע חירום אזרחי, כהגדרתו בסעיף 90א לפקודת המשטרה [נוסח

חדש], התשל"א-1971 (בחוק זה – אירוע חירום אזרחי) - השר לבטחון הפנים.

28. קביעת ציוד עודף

(תיקונים: התשס"ה, התשע"ח)

שר הבטחון רשאי, אם שוכנע שבטחון המדינה, אספקת שירותים חיוניים לציבור או טיפול באירוע חירום אזרחי מחייבים זאת, להורות בצו, כי ציוד מסויים או סוגי ציוד, יועמדו לרשותה של הרשות שימנה השר הממונה (להלן - הרשות המוסמכת) כדי לשרת את צרכי האוכלוסייה האזרחית (להלן - ציוד עודף).

29. סמכויות השר הממונה

(א) לשר הממונה יהיו, לענין ציוד עודף, כל הסמכויות של שר הבטחון לפי חוק זה.

(ב) הוראות פרק ג' יחולו על ציוד עודף ובעלו בשינויים המחוייבים לפי הענין; ולענין זה יהיה המנהל מי שהשר הממונה הסמיכו לכך.

(ג) השר הממונה לא ישתמש בסמכות לפי סעיף 8 אלא בשעה שעומד בתקפו לגבי אותו ציוד צו של שר הבטחון לפי אותו סעיף, ולאחר שקיבל את הסכמת שר הבטחון לכך.

(ד) לפוקד שמינה השר הממונה יהיו, בנוסף לסמכויותיו כפוקד לפי חוק זה, גם הסמכויות הנתונות לצבא לפי סעיף 9.

30. גיוס של ציוד עודף

(תיקון התשס"ח)

(א) לא יגויס ציוד עודף לפי סעיף 7 ולא יוחזק כאמור, לתקופה העולה על ארבעים ושמונה שעות, אלא אם כן נתן שר הבטחון, בצו, הסכמתו להארכת התקופה, ובכל מקרה לא תעלה התקופה על שלושים וחמישה ימים; שר הביטחון יודיע על הארכת התקופה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

(ב) הסכמת שר הבטחון יכול שתהא מותנית ויכול שייקבעו בה הגבלות לפי שיקול דעתו.

31. צו להעמדת ציוד עודף לרשות הצבא

- (א) קבע פוקד שמינהו שר הבטחון לפי סעיף 36 כי ציוד עודף דרוש לצבא, רשאי מפקד מוסמך להורות בצו כי ציוד כאמור יועמד לרשות הצבא; על ציוד כאמור יחולו הוראות סעיף 30(א).
- (ב) ציוד עודף שקיימים לגביו צוים לפי סעיף 8 של שר הבטחון ושל השר הממונה, לא ינתן לגביו צו כאמור בסעיף קטן (א) אלא לקיום צורך צבאי דחוף ובלתי צפוי מראש.
- (ג) ניתן צו כאמור בסעיף קטן (א) בנסיבות כאמור בסעיף קטן (ב), יהיה צו זה, עדיף על פני צו אחר לגבי אותו ציוד שנתנו רשות מוסמכת או פוקד שמינהו השר הממונה.

32. הגבלות שימוש בסמכויות לענין ציוד עודף

שר ממונה, רשות מוסמכת ופוקד שמונה בידי שר ממונה לא ישתמשו בסמכויותיהם לפי חוק זה אלא במידה הנראית להם דרושה לבטחון המדינה או לאספקת שירותים חיוניים לציבור.

פרק ה': עונשין

33. עבירות

- (א) אדם שעשה אחת מאלה, דינו - מאסר שמונה עשר חדשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין):
- (1) לא מילא חובה המוטלת עליו לפי חוק זה;
- (2) מסר ביודעין, לאדם שהוא חייב למסור לו פרטים לפי חוק זה, ידיעה כוזבת בכל פרט כאמור;
- (3) חיבל בציוד או גרע ממנו, או הניח לאדם אחר לחבל בציוד או לגרוע ממנו בכוונה לפגוע בכשרו.
- (ב) אדם שעבר עבירה לפי סעיף קטן (א) שעה שצו שר הבטחון לפי סעיף 8 לגבי אותו ציוד עמד בתקפו, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.
- (ג) הורשע בעל ציוד בעבירה לפי סעיף קטן (א) וכתוצאה מביצוע העבירה לא גוייס הציוד בשעה שעמד בתקפו צו לפי סעיף 8 לגביו, רשאי בית המשפט - בנוסף לכל עונש אחר - להטיל עליו לשלם לאוצר המדינה סכום שלא יעלה על פי שלושה מהסכום שבעל ציוד דוגמתו היה זכאי לו כדמי שימוש לפי האמור בפרק ג', אילו קיים את הצו שעל פיו היה עליו להעמיד את הציוד לרשות הצבא לתקופה כפי שנקבע בו, ואם לא נקבעה בו תקופה - לתקופה של שלושים וחמישה ימים.

34. אחריות מנהלים

(תיקון התשס"ח)

נעברה עבירה לפי חוק זה בידי חבר-בני-אדם, "אשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה בו מנהל פעיל, בעל תפקיד כאמור בסעיף 3ב, שותף - למעט שותף מוגבל - או עובד הממונה בו על הציוד, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתו של חוק זה.

35. עבירות שנעברו באזור

בית המשפט בישראל מוסמך לדון בעבירה על חוק זה אף אם נעברה באזור.

פרק ו': סמכויות והוראות כלליות

36. מינוי פוקדים

שר הבטחון רשאי למנות פוקדים לענין חוק זה.

(תיקון התשס"ח)

- (א) פוקד רשאי להסמיך אדם להיות מפקד מוסמך לענין חוק זה ובלבד שלענין ציוד שאינו ציוד עודף, לא יוסמך כאמור - (1) חייל - אלא אם כן קצין, או שהוא בדרגת רב-סמל ראשון לפחות;
- (2) אדם שאינו חייל - אלא אם כן הוא עובד בשירות הצבא כמשמעותו בסעיף 8(2) לחוק השיפוט הצבאי.
- (ב) פוקד רשאי, בכתב, להסמיך מפקד מוסמך להשתמש בסמכויותיו ולמלא את תפקידיו לפי סעיף 3.

38. אצילת סמכויות

(תיקון התשס"ח)

שר הבטחון רשאי לאצול לאדם אחר את סמכויותיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, למעט הסמכויות לפי סעיפים 5, 7, 8, 18(א), 21 ו-30 ולמעט הסמכות להתקין תקנות.

39. דרישת ידיעות

כל אדם חייב למסור לפוקד, לפי דרישתו, פרטים על ציוד, כפי שייקבעו בצו של פוקד, שניתן באישור שר הבטחון, ככל שאותם הפרטים ידועים לו.

40. צווים

(תיקונים: התשנ"א, התשס"ח)

- (א) צו לפי חוק זה יכול להיות כללי, או לגבי סוג של בני אדם או לגבי ציוד, או לגבי אדם מסויים או לגבי ציוד מסויים.
- (ב) אין חובה לפרסם צו לפי חוק זה, למעט צו לפי סעיף 18(א) ברשומות.
- (ג) צו לפי חוק זה מחייב את האדם שעליו הוא חל מן הזמן שהגיע לידיעתו.
- (ד) צו לפי חוק זה -
- (1) אם נמסר לאדם שעליו הוא חל או לאחד מבני משפחתו הגרים איתו ושאינו למטה מגיל שמונה עשרה - רואים אותו כאילו נמסר לאותו אדם בזמן המסירה;
- (2) אם נשלח אל האדם שעליו הוא חל בדואר רשום לפי מען מקום מגוריו הקבוע או מקום עסקיו, כפי שנמסרו בשעת הרישום - רואים אותו כאילו הגיע לידיעת אותו אדם בתום שבעים ושתיים שעות מזמן שנמסר לדואר למשלוח ואם נשלח אל האדם כאמור בדואר רגיל - רואים אותו כאילו הגיע לידיעת אותו אדם בתום שבעים ושתיים השעות כאמור, אם לא הוכח אחרת;
- (3) אם הוצג באופן בולט לעין על פני הדלת של מקום מגוריו הקבוע או של מקום עסקיו של אדם שעליו הוא חל, כפי שנמסר בשעת הרישום - רואים אותו, לענין סעיף 10 בלבד, כאילו הגיע לידיעת אותו אדם בתום שתיים עשרה השעות מזמן ההצגה;
- (4) אם פורסם ברדיו, או בטלוויזיה או בשלושה עתונים יומיים לפחות - חזקה שהגיע לידיעת אותו אדם שעליו הוא חל בתום שש שעות למן הפרסום הראשון ברדיו או בטלוויזיה, או בשלושת העתונים;
- (5) (נמחקה);
- (6) אם נשלח אל האדם שעליו הוא חל (בפסקה זו - הנמען) באמצעות פקסימיליה - רואים אותו כאילו הגיע לידיעת הנמען ביום המשלוח, ובלבד שהתקיימו כל אלה:
- (א) הצו נשלח בין השעות 8:30 עד 16:00 בימים א' עד ה' בשבוע, שאינם ימי מנוחה כמשמעותם בסעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, או ימי מנוחה שנקבעו בחיקוק; צו שנשלח לאחר

השעה 16:00 או שנשלח ביום ו' או ביום מנוחה - רואים אותו כאילו נשלח ביום החול שלאחריו;

(ב) הצו נשלח למספר הפקסימיליה שמסר הנמען לפי סעיף 4;

(ג) לצו צורף דף משלוח בפקסימיליה שבו צוינו פרטי השולח ופרטי הנמען כולל כתובתו, וכן מספר הטלפון

ומספר הפקסימיליה של כל אחד מהם ומספר העמודים שנשלחו;

(ד) נמסרה לנמען הודעה בטלפון, בתוך 24 שעות מעת משלוח הצו, כי נשלח אליו צו בפקסימיליה,

ונערכה תרשומת על ההודעה הטלפונית, הכוללת את פרטי הצו, זמן השיחה ושמו של האדם שלו נמסרה ההודעה.

(ה) (1) הוראה או צו של פוקד לפי חוק זה, ייחתמו בידי הפוקד; ואולם פוקד רשאי להסמיך מפקד מוסמך

אחר לחתום בשמו על הוראה או צו לגבי אדם מסוים או לגבי ציוד מסוים, אם ניתנו על פי הוראתו; הוראה או צו כאמור יהיו בציון השם והדרגה של הפוקד ושל המפקד המוסמך החותם.

(2) דרישה או צו של מפקד מוסמך לפי חוק זה ייחתמו בידי המפקד המוסמך; ואולם מפקד מוסמך רשאי

להסמיך חייל או עובד בשירות הצבא כמשמעותו בסעיף 8(2) לחוק השיפוט הצבאי לחתום בשמו על דרישה או צו לגבי אדם מסוים או לגבי ציוד מסוים, אם ניתנו על פי הוראתו; דרישה או צו כאמור יהיו בציון השם והדרגה או התפקיד של המפקד המוסמך וכן של החייל או העובד בשירות הצבא, החותם.

41. סמכויות להורות בדבר רשיונות הציוד

(תיקון התשס"ח)

(א) לא מילא בעל ציוד, ביוזמין, חובה מן החובות המוטלות עליו מכוח חוק זה, רשאי ראש אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה במטה הכללי של צבא-הגנה לישראל או מפקד מרכז לאו"ם בצבא-הגנה לישראל להורות בצו -

(1) לרשות הרשוי כמשמעותה בפקודת התעבורה להימנע מלהוציא או מלחדש רשיון רכב לאותו ציוד;

(2) לרשם, כמשמעותו בחוק רישום ציוד הנדסי, התשי"ז-1957, להימנע מלרשום אותו ציוד.

(ב) צו כאמור בסעיף קטן (א), טעון אישור מאת שופט של בית משפט שלום; השופט רשאי לאשר את הצו שלא במעמד בעל הציוד שעליו הוצא הצו ובמקרה זה תימסר הודעה על מתן האישור לבעל הציוד.

(ג) אושר צו שלא במעמד בעל הציוד, רשאי הוא לפנות לשופט של בית משפט שלום, תוך ארבעה עשר ימים מיום מסירת ההודעה על האישור, בבקשה לבטל את האישור.

(ד) אושר הצו במעמד בעל הציוד, ייכנס הצו לתקפו מיד או החל ביום שקבע השופט; אושר הצו שלא במעמד בעל הציוד, ייכנס הצו לתקפו כעבור ארבעה עשר ימים מיום מסירת ההודעה לפי סעיף קטן (ב), ואם הוגשה בקשה לביטול האישור - כפי שקבע השופט בבקשה.

(ה) מולאה החובה שבשל אי מילוייה הוצא הצו - יודיע על כך בעל הציוד למי שהוציא את הצו והוא יבטלו.

(ו) הליכים בבית משפט שלום לפי סעיף זה יוגשו ויתבררו בדרך של בקשה בדרך המרצה.

42. דין המדינה

לענין חוק זה דין המדינה כדין כל בעל ציוד אחר; אולם הוראה זו לא תחול לגבי ציוד שבהחזקת משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר.

43. הארכת מועדים

(תיקון התשס"ח)

(א) נקבע בחוזה מועד לעשיית פעולה בציוד שגויס לפי חוק זה, יראו אותו מועד, לגבי פעולה שיש לעשותה באותו ציוד,

כאילו הוארך לתקופה שלא תעלה על תקופת הגיוס, ובלבד -

(1) שהחזרה נכרת לפני שבעל הציוד קיבל את ההודעה על הגיוס;

(2) שבנסיבות הענין ניתן עדיין לבצע את הפעולה במועד הדחוי.

(ב) בסעיף זה, "תקופת הגיוס" - לרבות פרק הזמן שקבע השמאי, לפי סעיף 19(3) או 20(ב), כנדרש לתיקון הציוד לאחר שחרורו.

43. הארכת תוקפו של רישיון לציוד שגויס

(תיקון התשס"ח)

(א) רישיון שניתן לפי דין לציוד, וביום שעמד תוקפו לפקוע או בתוך שבעת הימים שלפני היום האמור היה הציוד מגויס לפי חוק זה, יראו אותו כאילו הוא ממשיך לעמוד בתוקפו עד תום 14 הימים שלאחר המועד שבו הוחזר הציוד לרשותו של הבעל הרשום של הציוד לפי הוראות סעיף 15(א), ובלבד שלעניין רישיונות הניתנים על ידי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים יחולו הוראות סעיף זה בכפוף לתקנות שיתקין שר הביטחון, בהתייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים, לצורך ביצוע סעיף זה.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מהוראות סעיף 3(ב) ו-(ג) לפקודת התעבורה.

44.

ביצוע ותקנות

4

שר הביטחון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

45. תחילה ותוקף

(א) תחילתו של חוק זה ביום ט' בחשוון התשמ"ח (1 בנובמבר 1987) (להלן - יום התחילה).

(ב) תקפן של תקנות שעת חירום (רישום ציוד וגיוס), התשי"ז-1956 (להלן - התקנות) מוארך בזה עד יום התחילה.

(ג) כל צווים, פקודות וטפסים שהוצאו לפי התקנות ומכוח סעיף 12(ב) לחוק הפיקוח ושעמדו בתוקפם ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותם כאילו ניתנו לפיו.

46. תקופת תחולתו של החוק

(תיקון התשס"ח)

(בוטל).

47. פרסום

חוק זה יפורסם תוך עשרים ימים מיום קבלתו בכנסת.

יצחק שמיר

יצחק רבין

ראש הממשלה

שר הביטחון

[1]. [ס"ח 1210](#), התשמ"ז (5.4.1987), עמ' 56.

תיקונים: [ס"ח 1352](#), התשנ"א (28.3.1991), עמ' 141;

[ס"ח 1411](#), התשנ"ג (4.2.1993), עמ' 56;

[ס"ח 1476](#), התשנ"ד (4.8.1994), עמ' 270;

[ס"ח 2027](#), התשס"ה (16.8.2005), עמ' 975;

[ס"ח 2149](#), התשס"ח (10.4.2008), עמ' 473. [הצ"ח - ממשלה 258](#), התשס"ז, עמ' 2;

[ס"ח 2701](#), התשע"ח (12.3.2018), עמ' 252. [הצ"ח - ממשלה 1169](#), התשע"ח, עמ' 94.

[2]. השר הסמיך את ראש חטיבת תביעות במשרד הבטחון ([י"פ 4486](#), התשנ"ז, עמ' 1838).

[3]. סמכויות שר הבינוי והשיכון עפ"י סעיף 27(2) הועברו לשר התחבורה ([י"פ 7135](#), התשע"ו, עמ' 754).

[4]. עפ"י הודעה שפורסמה ב"פ [4448](#), התשנ"ז, עמ' 162, הועברו סמכויות שר השיכון עפ"י חוק זה לידי השר לתשתיות

הלאומיות.

//